

STRATEGIA GRUPY ZAGRANICA NA LATA 2016-2020

(uchwalona przez Walne Zebranie Członków Grupy Zagranica w dn. 16.06.2016)

WPROWADZENIE

Grupa Zagranica jest federacją polskich organizacji pozarządowych zaangażowanych w działania na rzecz współpracy rozwojowej, wspierania demokracji, pomocy humanitarnej i edukacji globalnej. Grupa Zagranica reprezentuje głos wielowymiarowego, sprawnego i kompetentnego sektora rozwojowego w Polsce i jest wiarygodnym partnerem dla instytucji i organów administracji publicznej, organizacji międzynarodowych oraz innych podmiotów.

Istotą Grupy Zagranica jako związku stowarzyszeń zrzeszającego 55 organizacji pozarządowych (stan na 16.06.2016) jest działanie na rzecz wzmocnienia zaangażowania Polski i polskich NGO we współpracę rozwojową rozumianą jako:

- działania na rzecz redukcji ubóstwa i wspieranie trwałego rozwoju społecznego zgodnego z Celami Zrównoważonego Rozwoju (SDG) w krajach globalnego Południa;
- wspieranie rozwoju demokracji i społeczeństwa obywatelskiego;
- pomoc humanitarną;
- edukację globalną - działania edukacyjne w Polsce na rzecz podniesienia świadomości i zrozumienia problemów globalnych.

WIZJA I MISJA

Z preambuły do Statutu Grupy Zagranica:

„Przekonani o znaczeniu solidarności międzynarodowej, chcemy, aby Polska i polskie organizacje pozarządowe angażowały się we współpracę międzynarodową: aby wspierały demokrację, wolności obywatelskie i odpowiedzialność obywateli za państwo. Chcemy, aby niosły pomoc humanitarną i rozwojową oraz przewyciężały uprzedzenia i bariery między narodami. [...]

Łączy nas przekonanie o potrzebie szacunku i partnerskiego nastawienia do organizacji oraz osób, z którymi pracujemy w innych państwach. Szanujemy różnice międzykulturowe, a nasze działania cechuje tolerancja oraz otwarcie na ludzi różnych tradycji, kultur i religii. Uznając za nadrzędne cele naszych działań: rozwijanie wartości demokratycznych, ochronę praw człowieka i zwalczanie ubóstwa, jesteśmy przekonani, iż tylko w społeczeństwie obywatelskim mogą się one spełnić.

Chcemy oprzeć współpracę międzynarodową na profesjonalnych standardach. Wspieranie rozwoju naszych partnerów za granicą, działania na rzecz marginalizowanych grup społecznych, w tym wysiłki w celu zmniejszania nierówności w traktowaniu płci, upowszechnianie edukacji rozwojowej i podnoszenie świadomości obywatelskiej, dotyczącej potrzeby udzielania pomocy międzynarodowej, to w przekonaniu członków Grupy nieodzowne elementy naszych działań. [...]”

Grupa Zagranica realizuje swoją misję poprzez:

- rzecznictwo interesów polskich organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną oraz edukację globalną wobec partnerów zewnętrznych, w tym polskiej i europejskiej administracji publicznej;
- wspieranie wymiany informacji i doświadczeń oraz współpracy pomiędzy polskimi organizacjami pozarządowymi działającymi w ww. obszarach oraz
- działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo i informacyjnie te organizacje, w szczególności organizacje członkowskie Grupy.

PROCES TWORZENIA STRATEGII NA LATA 2016-20

W ramach pracy nad niniejszym dokumentem strategicznym:

- przeprowadzono badanie ankietowe z pytaniami dotyczącymi strategii realizowanej w latach 2010-2015 oraz priorytetów działania GZ na przyszłość (listopad 2014, udział 18 organizacji członkowskich),
- zorganizowano dwa warsztaty dyskusyjne (listopad 2014 oraz czerwiec 2015 przy okazji Walnego Zebrania, łącznie udział wzięło 17 organizacji członkowskich),
- zorganizowano cykl 5 spotkań regionalnych w 6 miastach - Krakowie, Lublinie, Poznaniu, Gdańsku, Wrocławiu i Warszawie (styczeń–kwiecień 2016, łącznie udział wzięło 23 organizacji członkowskich),
- przesłano do konsultacji online roboczą wersję dokumentu strategicznego (maj 2016, uzyskano odpowiedzi od 4 organizacji).

Łącznie w całym procesie uczestniczyło 38 organizacji członkowskich.

CELE STRATEGICZNE

Grupa Zagranica na lata 2016-2020 przyjmuje następujące **CELE STRATEGICZNE**:

Cel strategiczny 1

Tworzenie warunków sprzyjających rozbudowie potencjału oraz zapewnieniu stabilności NGO działających w obszarze współpracy rozwojowej

Cel operacyjny 1a

Zwiększenie możliwości pozyskiwania publicznych środków finansowych przez polskie NGO działające w obszarze współpracy rozwojowej, m.in. w zakresie:

- (1) *wsparcia instytucjonalnego/środków finansowych na budowę potencjału organizacji;*
- (2) *systemu finansowania wieloletniego;*
- (3) *zapewnienia wkładów własnych do projektów finansowanych z innych źródeł (w szczególności projektów europejskich).*

Metody realizacji celu

Grupa Zagranica działa na rzecz stworzenia warunków zapewniających organizacjom członkowskim źródła finansowania wieloletniego oraz instytucjonalnego i innych stabilnych źródeł finansowania dla swoich działań. GZ realizuje działania rzecznicze (spotkania, materiały, raporty, kampanie) skierowane do decydentów (MSZ, MF, parlamentarzysty/stki). Reprezentuje głos członków w kontaktach z administracją, wyjaśniając sens proponowanych przez siebie mechanizmów wsparcia oraz działając na rzecz opracowania systemowych rozwiązań w zakresie mechanizmów pozyskiwania środków krajowych oraz umożliwienia wykorzystania środków unijnych.

Wskaźniki realizacji celu

- zwiększenie o 50 % wolumenu środków publicznych w ramach oficjalnej pomocy bilateralnej w dyspozycji NGO (konkursy grantowe),
- do roku 2020 uruchomiony jest mechanizm finansowania wsparcia instytucjonalnego dla NGO - istnieją środki finansowe w dyspozycji MSZ na wsparcie rozwoju NGO działających w zakresie współpracy rozwojowej, min. 300 tys. zł, pierwsze pieniądze uruchomione do 2020 roku,

- opracowywane są przez MSZ wieloletnie plany współpracy z NGO (jak najdłuższe, do 5 lat) zawierające rozwiązania systemowe umożliwiające finansowanie wieloletnie projektów NGO w zakresie współpracy rozwojowej,
- do końca roku 2020 jest zbudowany system ułatwiający pozyskanie funduszy z UE, uwzględniający min. dofinansowywanie wkładów własnych do projektów finansowanych przez KE z krajowych środków publicznych.

Cel operacyjny 1b

Wzmocnienie potencjału organizacji członkowskich i podnoszenie jakości ich działań, m.in. poprzez:

- (1) stymulowanie wymiany doświadczeń i informacji oraz facylitację współpracy między organizacjami;
- (2) działania na rzecz podnoszenia kompetencji organizacji członkowskich;
- (3) podejmowanie interwencji i działań rzeczniczych adresowanych do decydentów służących zwiększaniu zaangażowania NGO w kształtowanie i realizację polskiej współpracy rozwojowej, także w zakresie zwiększania dbałości o wysokie standardy współpracy między NGO a administracją rządową;
- (4) bycie łącznikiem z europejskimi NGDO i międzynarodowymi procesami.

Metody realizacji celu

Grupa Zagranica jako kompetentny, partnerski i ekspercki głos organizacji działających na rzecz współpracy rozwojowej w Polsce, dba o profesjonalizm i nieustanne podnoszenie jakości działań sektora. Sprawnie zajmuje się wsparciem organizacji członkowskich oraz ma atrakcyjną ofertę w zakresie podwyższania ich kompetencji. Ułatwia wymianę informacji, dzielenie się know-how oraz współpracę pomiędzy organizacjami. Grupa także kontynuuje i rozwija działania na rzecz organizacji poprzez badanie ich potrzeb, odpowiadające im szkolenia oraz koordynację dotychczasowych i tworzenie nowych grup roboczych zgodnych z oczekiwaniami swoich członków.

Grupa Zagranica podejmuje skierowane do decydentów inicjatywy rzecznicze, które służą zwiększaniu zaangażowania NGO we współpracę rozwojową, dzięki czemu organizacje mogą zapewnić ciągłość i rozwój swoich działań. Angażuje się także w działania mające na celu zwiększanie przejrzystości współpracy NGO-administracja w tym obszarze.

Dzięki zaangażowaniu w europejską sieć CONCORD Grupa Zagranica reprezentuje głos polskiego sektora rozwojowego na arenie międzynarodowej, umożliwia organizacjom bycie na bieżąco z globalnymi procesami związanymi z szeroko rozumianą współpracą rozwojową oraz pomaga w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych.

Cel jest wdrażany przez podejmowanie min. następujących działań:

- tworzenie i moderowanie grup i zespołów roboczych złożonych z organizacji członkowskich prowadzących działania zbliżone tematycznie/geograficznie (np. edukacja globalna, Partnerstwo Wschodnie, Afryka Subsaharyjska),
- przekazywanie regularnych informacji do organizacji członkowskich,
- inicjowanie i organizowanie szkoleń dla członków GZ,
- podejmowanie wspólnych interwencji i stanowisk (zgodnie z obowiązującą procedurą ustalania i przyjmowania stanowisk w GZ),
- ułatwianie organizacjom członkowskim uczestnictwa w dyskusjach nt. współpracy rozwojowej w ramach grup roboczych CONCORD-u
- pośredniczenia w nawiązywaniu kontaktów i współpracy projektowej pomiędzy organizacjami członkowskimi GZ i organizacjami należącymi do sieci CONCORD.

Wskaźniki realizacji celu

- 60% uczestników działań organizowanych na rzecz wzmocnienia potencjału organizacji ocenia je pozytywnie – jako użyteczne i przydatne w planowaniu rozwoju
(z powodu złożoności i kosztochłonności oceny potencjału zastosowana zostanie ocena użyteczności działań dla takich celów przez ich odbiorców)

Cel strategiczny 2

Zwiększenie puli publicznych środków przeznaczanych na oficjalną pomoc rozwojową oraz poprawa jakości i efektywności polskiej współpracy rozwojowej z uwzględnieniem aspektu spójności polityki na rzecz rozwoju

Cel operacyjny 2a

Zwiększenie świadomości decydentów o konieczności doboru krajów priorytetowych oraz obszarów tematycznych polskiej pomocy rozwojowej na podstawie analizy potrzeb rozwojowych w krajach docelowych

Cel operacyjny 2b

Wprowadzenie standardów międzynarodowych (w tym standardów dot. pomocy humanitarnej) do ustawy o współpracy rozwojowej i innych dokumentów - promocja klarownego rozróżnienia między pomocą rozwojową, humanitarną i edukacją globalną oraz rozumienia roli aspektu spójności polityki na rzecz rozwoju

Cel operacyjny 2c

Zwiększenie zainteresowania parlamentarzystów/ek problematyką rozwojową, prowadzącego do utworzenia stałej przestrzeni do dyskusji o współpracy rozwojowej w parlamencie (np. w postaci dedykowanego zespołu parlamentarnego lub podkomisji sejmowej)

Metody realizacji celu

Poprzez efektywny monitoring i rzecznictwo, Grupa Zagranica działa na rzecz zwiększenia puli publicznych środków przeznaczanych na oficjalną pomoc rozwojową oraz poprawę jej jakości. Cel jest wdrażany min. przez podejmowanie następujących działań:

- przygotowywanie i rozsyłanie do decydentów materiałów informacyjnych, wyjaśniających kluczowe pojęcia z zakresu współpracy rozwojowej
- organizowanie debat, spotkań i innych wydarzeń przybliżających terminologię i problematykę współpracy rozwojowej,
- obecność przedstawicieli Grupy na posiedzeniach różnych ciał parlamentarnych (komisje, podkomisje, zespoły parlamentarne) związanych z szeroko rozumianą problematyką współpracy rozwojową bądź udział w innych wydarzeniach w krajowym parlamencie dotyczących tego tematu;
- nawiązanie kontaktu z posłami/posłankami z różnych opcji politycznych, którzy są zainteresowani, poinformowani i zaangażowani w problematykę rozwojową.

Wskaźniki realizacji celu

- do końca roku 2020 powstanie i zostanie zatwierdzona przez rząd „mapa drogowa” prowadząca do osiągnięcia do 2030 roku poziomu 0,33% DNB przeznaczanego na oficjalną pomoc rozwojową;
- GZ bierze aktywny udział w procesie ewaluacji obecnego Wieloletniego Programu Współpracy Rozwojowej, w konsultacjach projektu WPWR na lata 2021-2025, konsultacjach planów rocznych współpracy rozwojowej; wnioskowane przez GZ zapisy (min. w zakresie wprowadzania standardów międzynarodowych) są wprowadzane w ww. dokumentach;
- zgłaszane są 3 rocznie interpelacje poselskie dotyczące współpracy rozwojowej, opracowane wspólnie z GZ.

Cel strategiczny 3

Tematyka szeroko rozumianej współpracy rozwojowej jest bardziej obecna w mediach oraz w debacie publicznej

Metody realizacji celu

Grupa Zagranica przybliży problematykę współpracy rozwojowej społeczeństwu i animuje dyskusję publiczną w tym zakresie, przez co kształtuje bardziej wiarygodny obraz krajów globalnego Południa oraz buduje szersze zrozumienie dla kwestii rozwojowych w społeczeństwie. Grupa kontynuuje i rozwija współpracę z mediami zachęcając dziennikarzy/rki do częstszego i rzetelnego przedstawiania tematów rozwojowych oraz do bezpośredniej współpracy z organizacjami członkowskimi Grupy w tym zakresie. Cel jest wdrażany min. przez podejmowanie następujących działań:

- organizowanie spotkań, debat i seminariów otwartych dla społeczeństwa;
- rozsyłanie regularnych informacji prasowych do dziennikarek i dziennikarzy zajmujących się tematyką rozwojową;
- poszerzanie bazy dziennikarek i dziennikarzy wraz z udostępnianiem kontaktów organizacjom członkowskim.

Wskaźniki realizacji celu

Ponieważ weryfikacja wskaźników odnoszących się bezpośrednio do zmian ujętych w celu byłaby pracochłonna, do oceny zastosowane zostaną następujące wskaźniki produktowe:

- w okresie realizacji strategii zorganizowanie co najmniej 10 spotkań/debat/seminariów otwartych dla społeczeństwa,
- ukaże się co najmniej 10 publikacji medialnych dotyczących zagadnień rozwojowych (artykuły, wywiady, materiały radiowe/telewizyjne).

Cel strategiczny 4

Zwiększenie znaczenia edukacji globalnej w polityce edukacyjnej państwa

Metody realizacji celu

Grupa Zagranica działa na rzecz lepszego zrozumienia wagi roli edukacji globalnej w systemie edukacji formalnej w Polsce. Grupa promuje rzetelne standardy w zakresie działań edukacyjnych. Stymuluje dyskusję dotyczącą definicji edukacji globalnej. Co roku koordynuje działania związane z Tygodniem Edukacji Globalnej. Aktywnie działająca grupa robocza ds. edukacji globalnej inicjuje stanowiska i interwencje w tym obszarze tematycznym, spotyka się z decydentami/kami z MEN oraz parlamentarzystami zainteresowanymi tematem.

Wskaźniki realizacji celu

- utrzymanie zagadnień związanych z edukacją globalną w podstawie programowej;
- corocznie co najmniej 100 placówek edukacyjnych uczestniczy w Tygodniu Edukacji Globalnej.

ZASADY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII

WALNE ZEBRANIE

Organizacje członkowskie dokonują bieżącej ewaluacji realizacji strategii na corocznym Walnym Zebraniu Grupy Zagranica. W ocenie procesu wdrażania strategii pomagają wskaźniki realizacji celów, także wskaźniki produktowe (dotyczące konkretnych działań podejmowanych przez GZ). Organizacje członkowskie weryfikują zgodność planów

rocznych i sprawozdań z działalności GZ z przyjętą strategią. W przypadku wątpliwości, czy działania są spójne ze strategią i misją GZ, organizacje odwołują się do preambuły do Statutu.

ZARZĄD

Zgodnie ze Statutem, Zarząd jest odpowiedzialny za realizację strategii poprzez planowanie i prowadzenie działalności Grupy zgodnie z kierunkami działania przyjętymi uchwałą Walnego Zebrania, pod nadzorem Komisji Rewizyjnej. Do jego kompetencji należą m.in.: opracowanie projektu rocznego planu pracy i budżetu, przedstawianie na Walnym Zebraniu sprawozdań z działalności Grupy oraz propozycji kierunków działania Grupy, formułowanie stanowisk i opinii Grupy po zasięgnięciu opinii członków oraz kwestie związane z zarządzaniem Biurem GZ.

BIURO

Realizacja strategii wymaga sprawnego funkcjonowania Biura Grupy Zagranica. W związku z tym Grupa będzie działać na rzecz rozwoju swojego biura, a w szczególności budowy kompetentnego, sprawnie działającego zespołu, funkcjonującego w warunkach sprzyjających efektywnej pracy. W przypadku ograniczonych środków na ten cel, Biuro zostanie wsparte poprzez większe zaangażowanie organizacji członkowskich w działania.

MONITORING I PRZEGLĄDY STRATEGICZNE

Monitorowanie wdrażania strategii prowadzone będzie przy wykorzystaniu ustalonych wskaźników. Raz do roku dokonywany będzie przegląd strategii, mający za zadanie ocenę postępów w realizacji celów, identyfikację trudności i obszarów problemowych oraz wskazanie koniecznych modyfikacji strategii. Wyniki przeglądu będą przedstawiane Walnemu Zebraniu.

ORGANIZACJE CZŁONKOWSKIE

Grupa Zagranica posiada bogatą i różnorodną bazę zaangażowanych w jej działania organizacji członkowskich, którą w miarę możliwości rozbudowuje. GZ działa na rzecz swoich członków min. poprzez tworzenia korzystnych warunków sprzyjających rozbudowie ich potencjału oraz wspieranie wymiany informacji i doświadczeń. W swoich działaniach Grupa dba o równowagę geograficzną i tematyczną, a także zapewnia równy dostęp do korzyści wynikających z członkostwa organizacjom bez względu na rozmiar, lokalizację, tematykę czy obszar działania.

Członkowie tworzą Grupę jako równe i niezależne organizacje pozarządowe, które, prowadząc odrębnie swoją działalność, chcą aktywnie współpracować dla realizacji celów Grupy. Organizacje prawidłowo, skutecznie i transparentnie zarządzają posiadanymi środkami finansowymi. Wdrażają również dobre praktyki oraz zasady pracy sprzyjające skuteczności współpracy rozwojowej.

Organizacje członkowskie regularnie opłacają składki członkowskie. Kwestie składkowe precyzuje uchwalony przez Walne Zebranie *Regulamin składek członkowskich w Grupie Zagranica*.

RELACJE Z OTOCZENIEM ZEWNĘTRZNYM

Grupa Zagranica, dzięki dbaniu o skuteczne metody i procedury współpracy między członkami i innymi partnerami, posiada mocną, rozpoznawalną markę jako rzecznik interesów polskiego sektora organizacji zaangażowanych we współpracę rozwojową. Będąc organizacją ekspercką, silną doświadczeniem i różnorodnością swoich członków, walcząc o efektywną i przejrzystą politykę współpracy rozwojowej w Polsce, Grupa jest rzetelnym i kompetentnym partnerem dla instytucji krajowych i zagranicznych. Monitoruje też funkcjonowanie administracji publicznej w tym obszarze oraz formułuje stosowne rekomendacje.

Grupa Zagranica przyjmuje stanowiska na podstawie uchwalonej przez Zarząd GZ *Procedury podejmowania decyzji i zatwierdzania stanowisk w Grupie Zagranica* określającej sposób konsultowania z organizacjami członkowskimi projektów stanowisk, oświadczeń i listów otwartych oraz zasad decydowania o ich ostatecznym kształcie.

Grupa Zagranica animuje debatę publiczną w zakresie polityki rozwojowej i międzynarodowej, a także przybliża tę problematykę społeczeństwu, dzięki czemu kształtuje lepsze zrozumienie dla globalnych wyzwań. Z otwartością podchodzi również do współpracy z innymi podmiotami społecznymi/z innymi aktorami środowiska pozarządowego.

ZAANGAŻOWANIE MIĘDZYNARODOWE I CONCORD

Grupa Zagranica jako aktywny członek sieci CONCORD, wykorzystuje swoje członkostwo do informowania społeczności międzynarodowej o polskiej współpracy rozwojowej oraz do ułatwiania nawiązywania kontaktów między organizacjami członkowskimi Grupy a organizacjami z innych krajów. GZ uczestniczy także w merytorycznych pracach sieci CONCORD i rzecznictwie interesów organizacji na poziomie europejskim. Grupa rozwija dobre kontakty z innymi platformami z państw UE, a w przypadku wspólnych celów, inicjuje nowe projekty lub włącza się do projektów realizowanych przez innych.

FINANSOWANIE

Grupa Zagranica pozyskuje środki na realizację celów statutowych z regularnie i terminowo wpłacanych składek członkowskich, a także od donatorów prywatnych, państwowych i międzynarodowych (np. Komisja Europejska). Poszukując środków zewnętrznych, Grupa Zagranica kieruje się przede wszystkim dbałością o swoją niezależność ideową i finansową. Współfinansowanie działań z krajowych środków publicznych dopuszczone jest tylko, jeżeli zbieżność celów nie budzi żadnych wątpliwości. Grupa dba o zapewniającą równowagę dywersyfikację źródeł finansowania. Grupa Zagranica stara się pozyskać stałe wsparcie instytucjonalne dla swoich działań z MSZ lub innych środków publicznych.
